

2. NOVINARSKA PRAKSA

(intervju novinarja)

Kako je potekala novinarska praksa izbranega medija in kakšno je stališče novinarja do analiziranega novinarstva?

1. PROCES/NAČIN DELA:

Kako je potekalo novinarsko delo? Kakšne metode so uporabljali? Kdo je imel največjo moč v procesu dela?

Na začetku je bila tehnologija bistveno drugačna. Pisali so na počasne pisalne stroje, na daljavo pa so tekste oddajali s teleprinterji, ki so sedaj povsem zatonili v pozabo.

Dela je bilo precej manj, prav tako je bilo manj časopisnih strani. Kljub vsemu so bili profesionalni standardi višji od današnjih. Uredniki so delali z mladimi novinarji in z njimi hodili na teren. Takrat, po besedah novinarke večera Melite F. Hajnšek, o dogodkih, ki so se dogajali, ni mogel kdorkoli "s ceste" objavljati karkoli kjerkoli.

Tedaj je bilo najlažje delo dobiti v časopisni hiši. Takratna zaposlitev je bila predvsem zaposlitev za nedoločen čas in tako je bila tudi socialna varnost bistveno večja. V primerjavi z današnjimi časi, so bili novinarji takrat v boljšem položaju od današnjih novinarjev, saj njim ni potrebno odpirati svojih medijskih hiš (s. p.-ja).

Metode dela se niso bistveno razlikovale od današnjih metod. Novinarji so na terenu z diktafoni pobirali izjave in se udeleževali novinarskih konferenc. V 90-ih letih 20. stoletja še ni bilo interneta, ki bi jim omogočal lažji in hitrejši dostop do podatkov.

Tako kot danes je imel največjo moč v procesu dela urednik, kateremu so sledili uredniki za posamezna področja.

2. VIRI:

Kdo so bili ključni viri?

Ključni viri so se razlikovali glede na področje o katerem so pisali. Navadno so bili ključni viri tudi uradni viri, se pravi predvsem politiki, direktorji podjetij in zaposleni pri odnosih z javnostmi.

Viri so se spreminjali skozi čas. Tako so neuradni viri, postajali uradni. Z razvijanjem PR oddelkov v vseh institucijah pa se je spremenilo veliko stvari. PR-ji onemogočajo neposredno komunikacijo in manipulirajo z novinarji, vsaj po mnenju Melite F. Hajnšek.

3. NORME IN PRAVILA:

Kakšna pravila in norme so veljale za oblikovanje prispevkov? Kdo jih je določil?

Prispevki so morali biti, tako kot danes, verodostojni, resnični, profesionalni, jasni in slogovno urejeni. Informacije so morale biti preverjene, etično neoporečne in niso smele biti negativno nastrojene oziroma niso smele hujskati ljudi proti ljudem ali pa stvari, o kateri so pisali novinarji.

Norme so določali uredniški odbori in vodstva medija, pomembna pa so bila tudi cehovska pravila. Pri določanju norme je bila pomembna tudi etika, kar je, po mnenju novinarke, danes najbolj problematično.

4. NOVINARSKE VREDNOTE:

Na podlagi česa so se odločili, kaj bodo objavili? Kdo je odločal o objavi?

Odločali so se na podlagi verodostojnosti, kredibilnosti, profesionalnosti, avtentičnosti, kakovosti in primernosti.

O temah so se dogovorili na uredniških sejah, vsak urednik pa je odgovarjal za standarde objave v svoji redakciji. Vse skupaj se je usklajevalo dvakrat na dan, kjer so teme dneva podebatirali, jim določili komentarje, stalne rubrike, uvodne teme in avtorje.

5. KAKOVOST:

Kaj je veljalo kot kakovosten novinarski prispevek?

Kakovosten novinarski prispevek je moral biti, kot je že omenjeno zgoraj, verodostojen in kakovosten. Moral je vsebovati preverljive informacije, zanesljive vire in kakovostni jezik in slog.

Konec 90. let je bila prisotnost fotografije bistveno manj pomembna kot danes. Po mnenju novinark, se danes časopisne hiše preveč ukvarjajo z izgledom revije kot pa z vsebino samo. Strani se čedalje bolj spreminjajo v albume s fotografijami, daljši in poglobljeni teksti pa so pogosto izrinjeni.

6. PRITISKI:

Kakšne pritiske so doživljali?

V 90. letih 20. stoletja novinarji niso doživeli nobenih občutnih pritiskov. Po informacijah, ki nam jih je dala novinarka Večera, so jim kakšen članek že zavrnilo oziroma "pustili v predalu".

Danes je kaj takega nemogoče, vsaj po mnenju novinark. Objavlja se vse, cenzura pa je bolj prikrita in izražena predvsem v tem, da se o nekaterih temah ne piše oziroma govori. Zaradi pritiskov oglaševalcev se prav tako ne sme pisati nič slabega o njih. Danes imamo več vrst cenzur, ki pa niso vezane samo na politiko. "Kapitalska cenzura je morda še nevarnejša, ker je bolj prikrita", je še na to temo dodala Melita F. Hajnšek.

7. STALIŠČE DO TAKRATNEGA NOVINARSTVA:

Kako so ocenjujete takratno novinarstvo?

Melita F. Hajnšek pravi, da je bilo takrat manj politike, črne kronike in športa. Takrat se je pisalo tudi bolj tehtneje oziroma bolj premišljeno. Ko smo jo povprašali po žanrih v tistem obdobju v primerjavi z današnjim, je dejala, da je danes veliko manj komentarjev, kolumnistike in pa reportaž.

Tudi mi sami smo poskusili primerjati takratno in današnje novinarstvo, vendar žal ne preveč uspešno, saj se danes težko dobi stare izvode časopisov. Če verjamemo na besedo naši intervjuvanki, lahko rečemo, da je danes veliko več črne kronike, politike in pa tudi športa. Prav tako so bolj pogoste zabavne vsebine, vsebine, ki popestrijo vsakdanjik povprečnega zaposlenega ali pa mogoče tudi nezaposlenega državljana. Prav tako danes, veliko bolj velja rek: "Slaba novica je dobra novica".